

PINGSTHÖGTIDEN

Predikan av påve Franciskus
Peterskyrkan
Pingstdagen, söndagen 23 maj 2021

”När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern...” (Joh 15:26). Med dessa ord lovar Jesus att sända den Helige Ande till lärjungarna, den yttersta gåvan, gåvornas gåva. Han använder ett ovanligt och gåtfullt ord för att beskriva Anden: ”Hjälparen” (latinska texten: ”Paraclitus”, engelska ”Paraclete”). Låt oss idag reflektera över detta ord, som inte är lätt att översätta, eftersom det har flera betydelser. Huvudsakligen betyder det två saker: *Tröstare* och *Förespråkare*.

Hjälparen (parakleten) är Tröstaren. Var och en av oss, särskilt i de svåra tider som vi nu upplever beroende på pandemin, längtar efter tröst. Det är emellertid ofta som vi söker efter jordisk tröst, flyktig tröst som snart vissnar bort. Idag erbjuder Jesus oss himmelsk tröst, den Helige Ande som är ”den bästa tröstaren” (sekvensen). Var finns skillnaden? Världens tröst är som smärtstillande mediciner: de kan lugna oss, men de kan inte läka oss i det innersta. De arbetar på utsidan, på våra sinnens nivå, men berör knappast våra hjärtan. Bara någon som kan få oss att känna oss älskade för de som vi är kan skänka oss frid i våra hjärtan. Den Helige Ande, Guds kärlek, gör exakt det. Han kommer ner och in i oss, som Anden, vilken verkar i vår ande. Han kommer ner, ”inuti hjärtat”, som ”själens mest välkomna gäst”. Han är Guds verkliga kärlek, som inte överger oss, därför att vara hos de som är ensamma är i sig en källa till tröst.

Käre syster, käre broder, om du upplever ensamhetens mörker, om du känner det som om det finns något som är ett hinder på vägen till att hoppas, om ditt hjärta har ett sår med var, om du inte kan se någon utväg, öppna då ditt hjärta för den Helige Ande.

Den helige Bonaventura säger oss: ”Där prövningarna är större, skänker han större tröst, inte som världen, som tröstar och smickrar oss när det går bra, men förlöjligar och dömer oss när det inte gör det” (Predikan i oktaven till Kristi Himmelfärdsdag). Detta är vad världen gör, detta är särskilt vad den fientliga anden, djävulen, gör. Först smickrar han oss och får oss att känna oss oöverbanneliga (eftersom djävulens lockelser föder vår fåfänga); sedan slår han ner oss och får oss att känna att vi är misslyckade. Han leker med oss. Han gör allt för att kasta ner oss, medan Anden från den uppståndne Herren vill resa upp oss.

Se på apostlarna: de var ensamma den morgonen, ensamma och förvirrade, de hade kurat ihop innanför stängda dörrar, de levde i fruktan och var överväldigade av deras svaghet, misslyckande och synder, eftersom de hade förnekat Kristus. Åren som de hade tillbringat tillsammans med Kristus hade inte förändrat dem; de var inte annorlunda än vad de varit.

Så tog de emot Anden och allt blev förändrat: problemen och misslyckanden fanns kvar, ändå var de inte längre rädda för dem, eller rädda för någon som kunde vara fientlig mot dem.

De upplevde inre tröst och de ville översvämmas av Guds tröst. Tidigare hade de varit fulla av rädsla; nu var de bara rädda för att inte vittna om den kärlek de hade tagit emot.

Jesus hade förutsagt detta: ”då skall han (Anden) vittna om mig. Också ni skall vittna” (Joh 15:26,27).

Låt oss ta ytterliga ett steg. Vi är kallade att vittna i den Helige Ande, att bli ”parakleter”, *tröstare*. Anden ber oss att förkroppsliga den tröst han ger. Hur kan vi göra det? Inte genom att hålla stora tal, utan genom att dra oss intill andra. Inte genom slitna ord, utan genom bön och närhet. Låt oss minnas att närhet, deltagande och ömhet alltid är Guds ”varumärke”.

Hjälparen (parakleten) säger till kyrkan att idag är ”tiden för att trösta”. Det är mer än tiden för att glädjefyllt förkunna evangelium än för att bekämpa hedendom. Det är tiden för att hålla ut kärlek över världen, och ändå inte omfatta världslighet.

Det är mer tiden för att vittna om barmhärtighet, än för att inpränta regler och föreskrifter. Det är Hjälparens, Parakletens, tid! Det är tiden för hjärtats frihet i Hjälparen, parakleten.

Hjälparen, Parakleten, är också förespråkaren, Advokaten.

På Jesu tid gjorde inte advokater det som de gör idag: snarare än att tala i svarandes ställe, stod de helt enkelt bredvid dem och föreslog argument som de skulle kunna använda för att försvara sig själva. Det är vad Hjälparen, Parakleten, gör, eftersom han är ”sanningens ande” (v. 26). Han tar inte vår plats, utan försvarar oss från onda bedrägerier genom att inspirera tankar och känslor. Han gör så diskret, utan att pressa oss: han föreslår utan att lägga på en börda. Bedrägeriets ande, den onde, gör det motsatta. Han försöker att tvinga oss; han vill få oss att tänka att vi alltid måste ge efter för felaktiga lockelser och maningar.

Låt oss försöka att ta emot tre förslag som är typiska för Hjälparen, Parakleten, vår Advokat. De är tre grundläggande motgifter mot tre frestelser som är utbredda idag.

Det första rådet som ges av den Helige Ande är: ”lev i nuet”. Nuet, inte det förflutna eller framtiden. Parakleten bekräftar att *idag har företräde* mot frestelsen att låta oss bli paralyserade av inrotat hat eller minnen från det förflutna. Anden påminner oss om nåden: nuets ögonblick. Det finns inte en bättre tid för oss: nu, här och nu, är en och den enda tiden för att göra gott, att göra vårt liv till en gåva. Låt oss leva i nuet!

Anden säger också till oss: ”Se på helheten”. Helheten, inte delen. Anden gestaltar inte isolerade individer, utan formar oss till en kyrka med utbredda variationer i våra nådegåvor, till en enhet som aldrig är likformighet. Hjälparen, Parakleten, bekräftar *helhetens företräde*. Där, i helheten, i gemenskapen, föredrar Anden att verka och skänka nyhet. Låt oss betrakta apostlarna. De var alla helt olika. De inkluderade exempelvis Matteus, en skatteindrivare som samarbetade med romarna, och Simon kallades seloten, vilka bekämpade dem. De hade motsatta politiska åsikter, olika världsuppfattningar. Ändå, när de en gång tagit emot Anden, lärde de sig att ge företräde, inte till deras mänskliga synpunkter utan till den ”helhet” som är Guds plan. Idag, om vi lyssnar till Anden, kommer vi inte att bekymra oss om konservativa och progressiva, traditionalister och nyhetsmakare, höger och vänster. När dessa blir vårt kriterium, då har vi glömt Anden. Hjälparen, Parakleten, driver oss till enhet, till överensstämmelse, till *olikheternas harmoni*. Han får oss att se på oss själva som delar i samma kropp, som bröder och systrar till varandra. Låt oss se på helheten!

Andens tredje råd är: ”Sätt Gud före dig själv”. Det är det avgörande steget i det andliga livet, som inte är summan av våra egna meriter och prestationer, utan en ödmjuk öppenhet för Gud. Anden bekräftar *nådens företräde*. Bara genom att tömma oss själva lämnar vi utrymme för Herren; bara genom att ge oss själva till honom finner vi oss själva; bara genom att bli fattiga in ande blir vi rika i den Helige Ande. Detta är också sant för kyrkan. Vi räddar ingen, inte ens oss själva, genom våra egna ansträngningar. Om vi ger prioritet till våra egna projekt, våra strukturer, våra planer att reformera, kommer vi bara att bry oss om effektivitet, duglighet, vi kommer bara att tänka i horisontala termer och, som ett resultat, kommer vi inte att bära frukt. En ”-ism” är en ideologi som splittrar och separerar. Kyrkan är mänsklig, men är inte bara en mänsklig organisation, kyrkan är också den helige Andes tempel. Jesus kom med Andens eld till jorden och kyrkan är förbättrad genom nådens smörjelse, den gåva som nådens smörjelse är, bönens kraft, glädjen i missionen och fattigdomens avväpnande skönhet. Låt oss sätta Gud på första platsen!

Helige Ande, Hjälparens, "Parakletens", Ande. Gör oss till missionärer för din tröst, hjälpare, parakleter, för din barmhärtighet inför världen. vår Förespråkare, själens ljuvliga rådgivare, gör oss till vittnen om Guds "idag", till profeter för Kyrkans och mänsklighetens enhet, och till apostlar som är grundade i din nåd, som skapar och förnyar allt.

Amen